

Opetussuunnitelma

Muutokset hyväksyty 25.03.2008

1. Toiminta-ajatus	2
2. Oppimiskäsitys	2
3. Opiskeluympäristö.....	2
4. Oppilaitoksen rakenne ja opintojen laajuus	3
5 Musiikkileikkikoulu	3
5.1 Tehtävät ja tavoitteet.....	3
5.2 Opetuksen sisältö	4
5.3 Oppilaat ja opetusajat	4
6 Perustaso	4
6.1 Tavoitteet	4
6.2 Sisällöt	4
6.3 Oppilaat.....	5
6.4 Opiskeluaika	5
7 Musiikkiopistotasoa.....	6
7.1 Tavoitteet	6
7.2 Sisällöt	6
7.3 Oppilaat.....	6
7.4 Opetusajat.....	6
8 Aikuisten opettaminen	7
9 Kurssit	7
10 Arviointi	8
11 Todistukset.....	9
12 Yhteistyötahot.....	9
13 Opetussuunnitelman kehittäminen	9
14 Muualla suoritettujen opintojen hyväksilukeminen	9
Liitteet	10
Liite 1Oppilaitoksen rakenne ja kurssit.....	10
Liite 2 Päätötodistusten sisältö	11

Opetussuunnitelma

Turun seudun musiikkiopisto-Åbonejdens musikinstitut antaa taiteen perusopetuksesta annetun lain (633/1998) ja asetuksen (813/1998) tarkoittamaa musiikin laajan oppimäärän mukaista opetusta. Tämä opetussuunnitelma on laadittu Opetushallituksen antamien opetussuunnitelmien perusteiden (Määräys 41/011/2002) mukaisesti. Turun seudun musiikkiopiston kannatusyhdistys on vahvistanut opetussuunnitelman 25.03.2008.

1. Toiminta-ajatus

Turun seudun musiikkiopisto ohjaa oppilaansa musiikin maailmaan siten, että elämänikäinen, kehittyvä, aktiivinen ja monimuotoinen musiikin harrastaminen on mahdollista. Opetusta annetaan suomen ja ruotsin kielellä. Opetus on oppilaan tarpeet huomioivaa ja aikaansa seuraavaa ja se edistää yksilön, perheen ja yhteiskunnan henkistä hyvinvointia.

2. Oppimiskäsitys

Opetus pohjautuu oppimiskäsitykseen, jonka mukaan oppiminen on aktiivinen ja tavoitteellinen prosessi, johon yksilöllisten ominaisuuksien ja motivaation lisäksi vaikuttaa opiskeluympäristö. Opetuksessa otetaan huomioon, että oppilas valikoi ulkomaailmasta tulevaa informaatiota aiemman tietorakenteensa perustalta, jäsentää sitä aikaisempien taitojensa ja tietojensa pohjalta ja rakentaa näin kuvaa maailmasta ja itsestään tämän maailman osana. Vuorovaikutuksellisenä ja tilannesidonnaisena musiikin oppiminen liittyy olennaisesti siihen sosiaaliseen ja kulttuuriseen tilanteeseen, jossa se tapahtuu.

Opetuksessa otetaan huomioon, että oppiminen on seurausta oppilaan omasta toiminnasta. Opettajalla on siten keskeinen merkitys sekä oppilaan opiskelutaitojen että opiskeluympäristön kehittämisessä sellaiseksi, että se mahdollistaa erilaisten oppilaiden edistymisen. Oppimisen säätelemisessä on tärkeää, että oppilas oppii tarkkailemaan omaa opiskeluaan ja oppimistaan tiedostaen niihin sisältyvät vahvuudet ja heikkoudet.

3. Opiskeluympäristö

Oppilaan aktiivista roolia korostavasta oppimiskäsityksestä seuraa, että opiskeluympäristön tulee antaa oppilaille mahdollisuus asettaa omat tavoitteensa, oppia työskentelemään itsenäisesti ja yhdessä toisten kanssa sekä löytää itselleen sopivia työskentelytapoja. Keskeistä on vuorovaikutus opettajan ja oppilaan välillä ja oppilaiden kesken sekä erilaisten oppimis-, työskentely- ja arviointitapojen huomioon ottaminen.

Tavoitteena on, että oppilaitoksessa vallitsee avoin, rohkaiseva ja myönteinen ilmapiiri. Hyvä opiskeluympäristö mahdollistaa oppilaan vuorovaikutustaitojen, aloitekyvyn ja pitkäjänteisyyden kehittymisen. Se myös kannustaa oppilaan aktiivisuutta, luovuutta, itsenäistä ajattelua ja oppimismotivaatiota ja mahdollistaa turvallisen kasvun ja kehityksen.

Onnistumisen kokemukset, jotka musiikissa usein syntyvät pitkäjänteisen työskentelyn kautta, kasvattavat oppilaan uskoa omaan kykyihinsä. Opiskeluympäristön tulee olla sellainen, että oppilaalla on mahdollisuus kykyjensä ja musiikillisen ilmaisunsa tavoitteelliseen, monipuoliseen kehittämiseen.

4. Oppilaitoksen rakenne ja opintojen laajuus

Musiikkiopistossa on seuraavat osastot:

- Musiikkileikkikoulu
- Perustaso
- Musiikkiopistotaso

Musiikkileikkikoulun opintojen laskennallinen laajuus on 327 tuntia.

Perustason opintojen laskennallinen laajuus on seuraava:

- instrumenttitaidot ja yhteismusisointi 385 tuntia
- musiikin perusteet 280 tuntia
- yhteensä 665 tuntia

Musiikkiopistotason opintojen laskennallinen laajuus on seuraava:

- instrumenttitaidot ja yhteismusisointi 390 tuntia
- musiikin perusteet 245 tuntia
- yhteensä 635 tuntia

Laskentaperusteena edellisissä on käytetty 45 minuutin oppituntia.

Taiteen perusopetuksen musiikin laaja oppimäärä sisältää musiikin perustason ja musiikkiopistotason opinnot (yhteensä 1300 tuntia).

Opetusta järjestettäessä pyritään joustavuuteen niin, että oppilaan ikä, aikaisemmin hankitut taidot ja tiedot sekä käytettävät opetusmenetelmät otetaan huomioon.

Osastot on kuvattu liitteessä 1 olevassa kaaviossa.

5 Musiikkileikkikoulu

Musiikkileikkikoulussa annetaan lähinnä alle kouluikäisille tarkoitettua varhaisiän musiikkikasvatusta.

5.1 Tehtävät ja tavoitteet

- tarjota musiikillisia elämyksiä
- luoda ja kehittää musiikillisia valmiuksia ja taitoja
- ohjata kuuntelemaan ja kokemaan musiikkia sekä nauttimaan musiikista
- opettaa ilmaisemaan itseään musiikin keinoin

- luoda pohjaa myöhemmälle musiikin harrastamiselle

5.2 Opetuksen sisältö

Varhaisiän musiikkikasvatuksen sisältönä on musiikin elementtien: rytmien, muodon, harmonian, melodian, dynamiikan ja sointivärien oppiminen. Niitä opetetaan esim. vastakohtaparien, hidas-nopea, korkea-matala ja hiljainen-voimakas, kautta. Työtapoina käytetään laulamista, musiikkiliikuntaa, soittamista, musiikin kuuntelua sekä taiteiden välistä integrointia mm. kirjallisuuden, kuvataiteiden ja nukketeatterin työtapoja musiikkiin yhdistämällä.

5.3 Oppilaat ja opetusajat

Musiikkileikkikouluun otetaan oppilaita oppilaitoksen ylläpitäjän päättämin perustein.

Opetus järjestetään ryhmäopetuksena oppilaiden iän mukaan seuraavasti:

- 0-2 –vuotiaat oppilaat (perheryhmät) käyvät oppitunneilla vanhempiensa kanssa kerran viikossa. Oppitunti kestää 30 minuuttia.
- 3-4 –vuotiaat oppilaat (musiikkileikkiryhmät) käyvät oppitunnilla ilman vanhempiaan kerran tai kahdesti viikossa. Oppitunti kestää 45 minuuttia.
- 5-6 –vuotiaat oppilaat (soitinryhmät) käyvät oppitunnilla ilman vanhempiaan kerran tai kahdesti viikossa. Oppitunti kestää 45 minuuttia.

Tarvittaessa voidaan järjestää jatko-opetusta niille kouluikäisille oppilaille, jotka eivät siirry perustason opintoihin.

6 Perustaso

6.1 Tavoitteet

Oppilas omaksuu elinikäiseen musiikin harrastamiseen tarvittavat tiedot, taidot ja asenteet:

- oppilaalla on myönteinen suhde musiikkiin, musisoimiseen ja musiikin esittämiseen
- oppilaalla on musiikin esittämiseen ja yhteismusisointiin tarvittavia instrumenttitaitoja
- oppilaalla on musiikin lukemiseen, kirjoittamiseen, tuntemiseen ja kuunteluun tarvittavat taidot
- oppilaalla on musiikillista ilmaisukykyä ja esiintymistaitoja

6.2 Sisällöt

Perustasolla annetaan opetusta seuraavissa aineryhmissä:

- instrumenttitaidot
- yhteismusisointi
- musiikin perusteet
- valinnaiskurssit

Instrumenttitaidot

Instrumenttitaidoilla tarkoitetaan soittimien ja yksinlaulun opetusta.

Yhteismusisointi

Yhteismusisoinnilla tarkoitetaan orkesterien, kuorojen ja erilaisten yhtyeiden toimintaa. Yhteismusisointi sisältyy opintoihin siitä lähtien, kun instrumentin käsittelytaito sen mahdollistaa.

Musiikin perusteet

Musiikin perusteiden opetuksen sisältöalueet ovat musiikin lukutaito, musiikin hahmottaminen sekä musiikin historian ja tyylien tuntemus.

Instrumenttitaitojen, yhteismusisoinnin ja musiikin perusteiden opetuksen toteuttamistavat valitaan suhteessa oppilaan ikään ja opintojen eri vaiheisiin niin, että ne muodostavat toisiaan täydentävän kokonaisuuden ja tukevat parhaiten oppilaan musiikillista kehitystä. Musiikin perusteita opetetaan myös instrumenttitaitojen opetuksen yhteydessä.

Valinnaiskurssit

Tarvittaessa järjestetään em. aineryhmien opetusta sivuavia tai laajentavia valinnaiskursseja.

Säännöllinen ja mahdollisimman aikaisesta opintojen vaiheesta aloitettu esiintyminen musiikin kuuntelu ja konserteissa käyminen ovat olennainen osa opetusta. Osa esiintymisistä sisältyy instrumentti- ja yhteismusisoinnin opetukseen.

6.3 Oppilaat

Perustasolla voivat opiskella lähinnä kouluikäiset henkilöt, jotka on otettu oppilaiksi oppilaitoksen ylläpitäjän päättämien perusteiden mukaisesti ja joilla on mahdollisuudet opiskella opetussuunnitelmassa kuvatun opinto-ohjelman mukaisesti.

Perustasolle voidaan ottaa valmentavaan opetukseen myös alle kouluikäisiä oppilaita oppilaitoksen ylläpitäjän päättämässä laajuudessa.

Aikuisten opettamisesta on määrätty kohdassa 7.

6.4 Opiskeluaika

Perustasolla oppilaat saavat opetusta seuraavasti:

• instrumenttitaidot	30-60	minuuttia viikossa
• musiikin perusteet	60	minuuttia viikossa
• yhteismusisointi	30-90	minuuttia viikossa

Oppilas voi opiskella perustasolla enintään 9 lukuvuotta (tähän ei lasketa alle kouluikäisenä opiskeltavia lukuvuosia). Oppilaan iän perusteella noudatetaan kuitenkin seuraavia rajoituksia:

- Pääaineenaan pianon, viulun, alttoviulun, sellon, huilun, klarinetin, nokkahuilun, kitaran, harmonikan, soittoa opiskelevien opiskelu voi jatkua kuitenkin enintään sen lukuvuoden loppuun, jolloin oppilas täyttää 18 vuotta.
- Pääaineenaan lyömäsoittimien, sähkökitaran, bassokitara, rumpujen, ja kosketinsoittimien soittoa opiskelevien opiskelu voi jatkua enintään sen lukuvuoden loppuun, jolloin oppilas täyttää 25 vuotta.
- Pääaineenaan kontrabasson, oboen, fagotin, saksofonin, trumpetin, pasuunan, käyrätorven, tuuban soittoa opiskelevien opiskelu voi jatkua enintään sen lukuvuoden loppuun, jolloin oppilas täyttää 25 vuotta.
- Pääaineenaan yksinlaulua opiskelevien opiskelu voi jatkua enintään sen lukuvuoden loppuun, jolloin oppilas täyttää 30 vuotta. Yksinlaulun peruskurssit on suoritettava 5 lukuvuoden aikana.
- Perustason opinnot suoritettuaan oppilas voi jatkaa opintojaan musiikkiopistotasolla tai aikuisille tarkoitettussa opetuksessa sen mukaisesti, mitä opetussuunnitelman kohdissa 5.4 ja 6 määrätään oppilaiden iästä.

7 Musiikkiopistotas

7.1 Tavoitteet

Musiikkiopistotasolla oppilas syventää ja laajentaa perustasolla hankkimiaan taitoja ja tietoja ja saa valmiudet ammattiopintoihin hakeutumiseen.

7.2 Sisällöt

Musiikkiopistotasolla annetaan opetusta samoissa oppiaineryhmissä kuin perustasolla.

7.3 Oppilaat

Musiikkiopistotasolla voivat opiskella henkilöt, jotka ovat suorittaneet perustason oppimäärän.

7.4 Opetusajat

Musiikkiopistotasolla oppilaat saavat opetusta seuraavasti:

• instrumenttitaidot	45-75	minuuttia viikossa
• musiikin perusteet	90	minuuttia viikossa
• yhteismusisointi	30-90	minuuttia viikossa

Musiikkiopistotasolla voi opiskella enintään 4 lukuvuotta. Oppilaan iän perusteella noudatetaan myös kohdassa 5.4 mainittuja ainekohtaisia rajoituksia lisättynä 4 vuodella.

8 Aikuisten opettaminen

- Musiikkiopiston järjestämän taiteen perusopetuksen musiikin laaja oppimäärän opinnot on tarkoitettu lähinnä kouluikäisille lapsille ja nuorille.
- Musiikkiopiston perus- tai musiikkiopistotasolla voidaan opettaa oppilaitoksen ylläpitäjän päättämässä laajuudessa myös kohdissa 5.4 ja 6.4 mainittua vanhempia henkilöitä.
- Em. oppilaiden soitinkohtaiset enimmäisikärajat ovat kohtien 5.4 ja 6.4 mukaiset lisättynä korkeintaan 5 vuodella.
- Em. ikärajan ylittäneet oppilaat opiskelevat perus- tai musiikkiopistotason normaalin opetusohjelman mukaisesti.

9 Kurssit

Musiikkiopiston opinnot on jaettu tasolta toiselle eteneviksi kursseiksi. Eri aineryhmien kurssit perus- ja musiikkiopistotasolla on mainittu liitteenä 1 olevassa kaaviossa.

Oppilas saa perustason päättötodistuksen suoritettuaan seuraavat kurssit:

- instrumenttitaidot: pääaineen perustaso 3 (yksinlaulussa 2)
- musiikin perusteet: perustaso 3 ja musiikkitiedon perustaso
- yhteismusisointi: kunkin oppiaineryhmän osalta määritellyt perustason yhteismusisoinnin kurssit

Oppilas saa musiikkiopistotason päättötodistuksen suoritettuaan seuraavat kurssit:

- instrumenttitaidot: musiikkiopistotaso eli kurssi I
- musiikin perusteet: yleisen musiikkitiedon I-kurssi tai harmoniaoppi, säveltapailun kurssi I, musiikin teorian kurssi I
- yhteismusisointi: kunkin oppiaineryhmän osalta määritellyt musiikkiopistotason yhteismusisoinnin kurssit

Kursseilla pyritään tukemaan oppilaan opiskelua. Kursseilla luodaan opiskeluun tavoitteita ja opetetaan omaksumaan kokonaisuuksia sekä seurataan oppilaan edistymistä.

Oppilaitoksen ylläpitäjä päättää erikseen suoritettavien kurssien yleis- ja soitinkohtaisista erityisohjeista. Kurssisuoritusten yleisohjeet ja ainekohtaiset erityisohjeet julkaistaan erikseen opetussuunnitelman liitteinä.

10 Arviointi

Arvioinnin avulla pyritään tukemaan ja ohjaamaan oppilaan opiskelua ja edistymistä. Arvioinnin tulee olla kannustavaa. Saavutettujen tulosten lisäksi arvioinnissa huomioidaan myös oppilaan ikä, aktiivisuus sekä yksilölliset edellytykset ja kannustetaan oppilasta myös itse arvioimaan opiskeluaan.

Tasosuoritusten arviointi

Instrumenttiopinnot

- *perustaso 1:n* suoritukset arvioidaan asteikolla *hyväksytty – uusittava*
- *perustaso 2:n* suoritukset arvioidaan asteikolla 1-5 (erinomainen 5, kiitettävä 4, hyvä 3, tyydyttävä 2, hyväksytty 1)
- päättösuoritukset arvioidaan em. asteikolla 1-5. Kukin arvosana voidaan lisäksi täsmentää viisijakoisella pistemäärällä, jolloin tarkennettu asteikko on 1-25 pistettä.

Päättösuoritukset arvioi lautakunta, johon kuuluu puheenjohtaja ja kolme jäsentä.

Perustaso 2:n suoritukset arvioi lautakunta, johon kuuluu *kolme jäsentä*.

Perustaso 1:n suoritukset arvioi lautakunta, johon kuuluu *kaksi jäsentä*.

Oppilaan oma opettaja on lautakunnan jäsen.

Musiikin perusteet

- päättösuoritusta alemmat suoritukset arvioidaan asteikolla *hyväksytty – uusittava*
- päättösuoritukset arvioidaan asteikolla 1-5. (erinomainen 5, kiitettävä 4, hyvä 3, tyydyttävä 2, hyväksytty 1)

Päättösuoritukset arvioi lautakunta, johon kuuluu oma opettaja ja toinen opettaja.

Muiden kurssien suoritukset arvioi oma opettaja.

Yhteismusisointi ja valinnaiset kurssit

- Yhteismusisoinnin ja valinnaisten aineiden kurssit arvioidaan asteikolla *hyväksytty - uusittava*.

Yhteismusisoinnin ja valinnaisten aineiden kurssit arvioi oma opettaja yhdessä yhteisötoiminnan opettajan kanssa.

Muu arviointi

Oppilaat osallistuvat lukuvuosittain instrumenttiopetuksen vuosinäytteeseen, jossa seurataan opintoja ja annetaan oppilaille palautetta edistymisestä. Tässä vuosinäytteessä pyritään luonnolliseen esitystilanteeseen, jossa oppilas esittää näytteen viimeaikaisesta ohjelmistostaan. Vuosinäytteen arvioi oma opettaja yhdessä toisen saman oppiaineryhmän opettajan kanssa. Arvioinnissa huomioidaan oppilaan ahkeruus, aktiivisuus ja edistyminen. Vuosinäytteestä annetaan suullinen ja kirjallinen palaute.

Musiikin perusteiden ja yhteismusisoinnin opettaja arvioi ja kirjaa oppilaan edistymisen ja aktiivisuuden ko. kurssin päättyessä.

Oppilaalle annetaan kaikista suorituksista sanallinen palaute.

Opettaja tekee lukukausittain oppilaalle henkilökohtaisen opintosuunnitelman yhdessä tämän huoltajien kanssa. Opettaja antaa lukukauden loppupuolella arvioinnin tavoitteiden toteutumisesta.

11 Todistukset

Oppilaalle annetaan pyydettyä opiskelutodistus, josta käyvät ilmi opiskelu-aika, opinnot sekä suoritettavat kurssit arvosanoineen.

Suoritettuaan perustason tai musiikkiopistotason oppimäärän oppilas saa perustason tai musiikkiopistotason päättötodistuksen.

Päättötodistusten sisältö mainitaan liitteessä 2.

12 Yhteistyötahot

Musiikkiopiston luonnollisia yhteiskumppaneita ovat yleiskoulu sekä musiikkikasvatus-, nuoriso- ja kulttuurityötä tekevät tahot.

Kansainvälistä ystävyys- ja vaihtotoimintaa harrastetaan lähinnä toiminta-alueen ystävyyskaupunkien kanssa.

13 Opetussuunnitelman kehittäminen

Opetussuunnitelman kehittäminen on jatkuva prosessi, koska yhteiskunnan muutokset heijastuvat koulutukselle asetettaviin tavoitteisiin. Keskustelua toiminnan taustalla olevista arvoista tulee pitää yllä.

Opetussuunnitelman kehittämisen välineitä ovat toiminnan sisäinen ja ulkoinen arviointi. Ulkoista arviointia suorittaa lähinnä Opetushallitus valtakunnallisen ja alueellisen kehittämisen tueksi. Sisäistä arviointia on lähinnä oppilaitoksen itsearviointi, johon osallistuvat oppilaitoksen oppilaat, heidän vanhempansa, opettajat oppilaitoksen hallinto ja tarvittaessa oppilaitoksen sidosryhmät.

14 Muualla suoritettujen opintojen hyväksilukeminen

Muualla suoritettavat opinnot luetaan Turun seudun musiikkiopiston oppilaiden hyväksi, mikäli ne vastaavat oppilaitoksen kurssisuorituksia koskevia yleis- ja ainekohtaisia ohjeita.

Lähinnä hyväksiluettavia opintoja ovat musiikkiopistoissa ja konservatorioissa, musiikkiluokilla ja kesäleireillä suoritettavat opinnot.

Ko. aineryhmä tekee yksittäisissä tapauksissa ratkaisun opintojen hyväksilukemisesta.

Liitteet

Liite 1 Oppilaitoksen rakenne ja kurssit

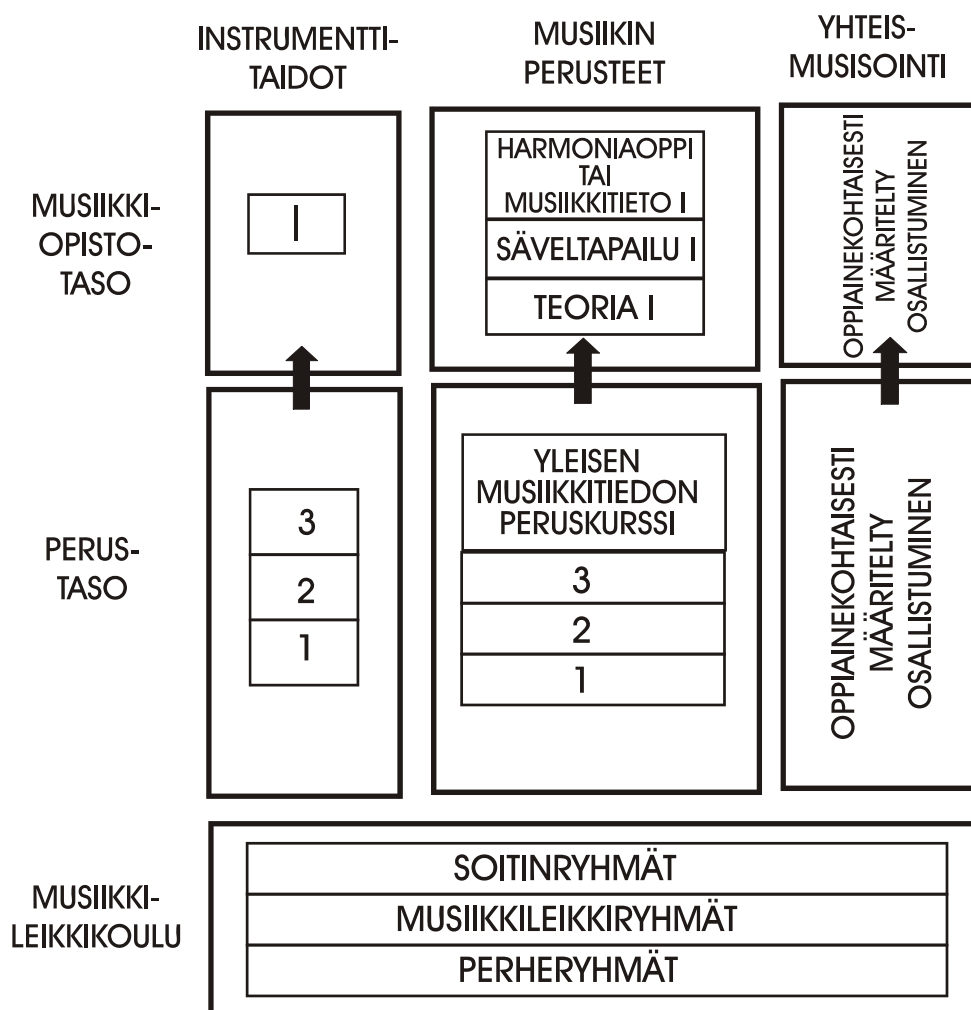
Muutokset:

Perustason kurssien merkinnät 1/3, 2/3 ja 3/3 muutettu 1, 2 ja 3:ksi.

Perustason musiikin perusteiden kurssien nimet A, B, C ja D muutettu 1, 2 ja 3:ksi sekä yleisen musiikkitiedon peruskurssiksi.

Yhteismusisoinnissa ilmaisu ”oppiainekohtaisesti määritelty osallistuminen” on muutettu ilmaisuksi ”ainekohtainen osallistuminen”.

Musiikkileikkikouluun on eritelty kohdassa 5.3 mainitut ”tasot”.

Liite 2 Päätötodistusten sisältö

Taiteen perusopetuksen musiikin laajan oppimäärän perustason päättötodistus

Koulutuksen järjestäjä ja oppilaitoksen nimi:

Turun seudun musiikkiopiston kannatusyhdistys – Understödsföreningen för Åbonejdens musikinstitut ry.

Turun seudun musiikkiopisto – Åbonejdens musikinstitut

Opinnot, joista päättötodistus annetaan:

Taiteen perusopetuksen musiikin laajan oppimäärän perustason opinnot

Oppilaan nimi ja henkilötunnus

Opiskeluaika

Pääaineen päättösuoritus, sovelletut kurssivaatimukset, arvosana ja suorituksen ajankohta

Musiikin perusteiden päättösuoritus, sovelletut kurssivaatimukset, arvosana ja suorituksen ajankohta

Osallistuminen yhteismusisointiin, yhtyekoonpanot ja osallistumisajat

Muut mahdolliset opintosuoritukset

Rehtorin allekirjoitus ja oppilaitoksen leima

Opetusministeriön myöntämän koulutuksen järjestämisluvan päivämäärä

Lainsäädäntö johon koulutus perustuu

Maininta että koulutus on toteutettu Opetushallituksen vahvistamien opetussuunnitelmien perusteiden mukaisesti

Maininta että musiikin laaja oppimäärä sisältää musiikin perustason ja musiikkiopistotason opinnot

Arvosana-asteikko

Taiteen perusopetuksen musiikin laajan oppimäärän musiikkiopistotason päättötodistus

Koulutuksen järjestäjä ja oppilaitoksen nimi:

Turun seudun musiikkiopiston kannatusyhdistys – Understödsföreningen för Åbonejdens musikinstitut ry.

Turun seudun musiikkiopisto – Åbonejdens musikinstitut

Opinnot, joista päättötodistus annetaan:

Taiteen perusopetuksen musiikin laajan oppimäärän musiikkiopistotason opinnot

Oppilaan nimi ja henkilötunnus

Opiskeluaika

Pääaineen päättösuoritus, sovelletut kurssivaatimukset, arvosana ja suorituksen ajankohta

Musiikin perusteiden päättösuoritus, sovelletut kurssivaatimukset, arvosana ja suorituksen ajankohta

Osallistuminen yhteismusisointiin, yhtyekoonpanot ja osallistumisajat

Muut mahdolliset opintosuoritukset

Rehtorin allekirjoitus ja oppilaitoksen leima

Opetusministeriön myöntämän koulutuksen järjestämisluvan päivämäärä

Lainsäädäntö johon koulutus perustuu

Maininta että koulutus on toteutettu Opetushallituksen vahvistamien opetussuunnitelmien perusteiden mukaisesti

Maininta että musiikin laaja oppimäärä sisältää musiikin perustason ja musiikkiopistotason opinnot

Arvosana-asteikko